

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

2007/2290(INI)

10.9.2008

ARVAMUS

Esitaja: naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon

Saaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Sotsiaalkindlustussüsteemide ja pensioniskeemide tulevik – rahastamine ja individualiseerumise suundumus
(2007/2290(INI))

Arvamuse koostaja (*): Astrid Lulling

(*): Menetlus kaasatud komisjonide osalusel – kodukorra artikkel 47

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval tööhõive- ja sotsiaalkomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut ja eriti selle artiklit 141;
 - võttes arvesse naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhiseid (2006–2010);
 - võttes arvesse Euroopa Ühenduste Kohtu kohtuotsuseid, eriti kohtuotsust C-262/88¹;
 - võttes arvesse õiguslikult siduvat ÜRO naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni (CEDAW 1979), eelkõige selle artikli 11.1 punkte d ja e ning artikli 11.2 punkti c;
- A. arvestades, et pensioniskeemide elujõulisuse tagamiseks on naiste, noorte ja eakate isikute tööhõive valdkonnas püstitatud Lissaboni strateegia eesmärkide ja lastehoiuteenuste parandamist taotleivate Barcelona eesmärkide saavutamine olulise tähtsusega;
- B. arvestades, et 2000. aastal vastu võetud ÜRO aastatuhande arengueesmärkides, eriti arengueesmärgis 3, on sooline võrdõiguslikkus eeltingimuseks;
- C. arvestades, et tööhõive olukord Euroopas ei ole kooskõlas Lissaboni strateegiaga, mille eesmärgiks on luua rohkem ja paremaid töökohti, tagada täielik tööhõive ja sotsiaalne kaasatus eelkõige naistele;
- D. arvestades, et sooline ja põlvkondadevaheline mõõde suurendab oluliselt tööturul nõrgemas olukorda sattumise ohtu, kuna naistel ning vanematel ja ka noorematel töölistel, kes töötavad mittestandardsete lepingute alusel, on vähem võimalusi oma olukorda tööturul parandada;
- E. arvestades, et naiste töötamisperioodid on üldiselt ebahühtlasemad ja naiste palkadele on iseloomulik aeglasem areng, samas kui meeste töötamisperiood on pidev ja palga areng kiirem, mis toob endaga kaasa pensionisüsteemi sissemaksete erinevuse ja naiste suurema vaesumise ohu, mis on veel üks pikemaajaline risk, arvestades naiste pikemat eeldatavat eluiga;
1. on arvamusel, et meeste ja naiste võrdõiguslikkuse tagamine peaks olema üks sotsiaal- ja pensionikindlustussüsteemide reformimise eesmärke, samal ajal rõhutades, et ebavõrdsus selles osas on põhimõtteliselt kaudset laadi, mis tuleneb jätkuvast ebavõrdsusest tööturul palga ja karjäärivõimaluste ning perekonna ja koduga seotud kohustuste ebavõrdse jaotumise osas ning mida saab seetõttu korrigeerida globaalsemate meetmetega;
 2. rõhutab sellega seoses naiste, noorte ja eakate isikute aktiivse tööhõivepoliitika väljatöötamise vajadust, et tööjõudu ja ettevõtlust nõuetekohaselt kasutada ja tagada neile pensioniskeemi sissemaksete kaudu piisava pensioni saamise õigus;
 3. osutab asjaolule, et vastavalt EÜ asutamislepingu artiklile 141 on võimalik võtta positiivseid meetmeid meeste ja naistele võrdse töötasu maksmise saavutamiseks ning et

¹ 17. mai 1990. aasta kohtuotsus Barberi kohtuasjas, EKL 1990, lk I-1889.

ühenduse kohtupraktikas käsitletakse sotsiaalkindlustusmaksid osana töötasust;

4. palub komisjonil süvendatult uurida ja käsitleda sotsiaalsete põhiõiguste individualiseerimise mõju küsimust meeste ja naiste võrdsele kohtlemisele;
5. palub valitsustel, tööturu osapooltel ja naisteorganisatsioonide esindajatel pöörata suuremat tähelepanu pensioniskeemide reformide võimalikele ja tegelikele mõjudele meeste ja naiste võrdõiguslikkusele ning hoolitseda selle eest, et võrdõiguslikkuse tagamiseks nähakse ette korrektureid;
6. nõuab, et komisjon ja liikmesriigid võtaksid viivitamata meetmeid otsese diskrimineerimise keelamiseks ametipensioniskeemides, sealhulgas tava võtta maksete ja sissemaksete aluseks sool põhinevad kindlustusmatemaatilised tegurid;
7. on arvamusel, et naiste ja meeste võrdõiguslikkuse kaitsele ja edendamisele võivad pensioniskeemide reformide raames – võttes seejuures arvesse ka liikmesriikide süsteemide erinevusi – aidata kaasa järgmised parandused:
 - töö- ja pereelu tasakaalustamisega seotud perioodide arvesse võtmine, nagu näiteks rasedus- ja sünnituspuhkus, vanemapuhkus, hooldamist vajava sugulase eest hoolitsemine, kasvatamise, täiendõppe, ümberõppe ja elukestva õppega seotud kohustused, näiteks kohustuslike kindlustusperioodide pikendamise vormis, et pikendada kindlustusperioodi, mis on vajalik, et tagada pensioni saamise õigus;
 - pensioniõiguste jagunemine lahutuse korral¹;
 - abikaasa surma korral lese tuletatud õiguste säilitamine või kehtestamine lesepensioni vormis, eelkõige abikaasadele, kes on vähendanud tööaega või töötamise lõpetanud, et täita perekonna ja koduga seotud kohustusi;
 - miinimumpensioni maksmise võimalus, vaatamata katkendlikule liitumisele pensioniskeemiga või madalatel palkadel põhinevale liitumisele;
 - pensioniindeksite sidumine hinna- ja palgaindeksiga, et tagada ostujõu säilimine;
 - selliste süsteemide sisseviimine, mis võimaldavad järkjärgulist vabatahtlikku pensionile minekut jätkuva osalise tööajaga töötamise korral enne ja pärast pensioniikka jõudmist;
8. viitab oma 21. veebruari 1997. aasta resolutsioonile iseseisvate ettevõtjate abikaasade olukorra kohta², kes töötavad samas ettevõttes, milles nõuti muuhulgas kõnealuste abikaasade pensionikindlustusega kohustusliku eraldi liitumise tagamist;
9. tuletab meelde oma 12. märtsi 2008. aasta resolutsiooni naiste olukorra kohta ELi maapiirkondades³, milles kutsutakse komisjoni üles esitama 2008. aasta lõpuks uuesti

¹ 21. jaanuari 1994. aasta resolutsioon abikaasa pensioniõiguste jagunemise kohta lahutatud või lahus elavatele naistele ühenduse liikmesriikides (EÜT C 44, 14.2.1994, lk 218).

² EÜT C 85, 17.3.1997, lk 186.

³ Sellel kuupäeval vastu võetud tekstid, P6_TA(2008)0094.

direktiivi 86/613/EMÜ¹ läbivaadatud versioon, sätestades sõltumatud sotsiaal- ja pensioniõigused naistele, kes abistavad talumajapidamises;

10. palub komisjonil hoolikalt jälgida sotsiaalkindlustus- ja pensionireforme liikmesriikides, võrreldes nende senist mõju naiste tööhõive olukorrale ja keskendudes parimatele tavadele, mis on ilmnenu eelkõige soolise diskrimineerimise vähendamisel palga osas ning töö- ja pereeluga seotud kohustuste tasakaalustamisel.

¹ Nõukogu 11. detsembri 1986. aasta direktiiv 86/613/EMÜ füüsilisest isikust ettevõtjatena, kaasa arvatud põllumajanduses füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamise kohta ja füüsilisest isikust ettevõtjatena tegutsevate naiste kaitse kohta seoses raseduse ning sünnitusega (EÜT L 359, 19.12.1986, lk 56).

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	9.9.2008
Lõpphääletuse tulemused	+: 17 -: 0 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Edit Bauer, Emine Bozkurt, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Zita Gurmai, Anneli Jäätteenmäki, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Urszula Krupa, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Zita Pleštinšká, Teresa Riera Madurell, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Gabriela Crețu, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Mary Honeyball, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Maria Petre